

Homesharing a dobrovoľníctvo a ich miesto v ekosystém starostlivosti o človeka a rodinu s autizmom

Trnava, 2. 4. 2025

Viera Hincová, HANS, A- Centrum

HANS

Cítime svet inak.

Od r. 2016

HANS je celoslovenské združenie jednotlivcov a rodín s **Aspergerovým syndrómom a autizmom**.

Každý a každá z nás má **osobnú skúsenosť** - ako rodičia, profesionáli a sme zároveň mnohí tiež neurodivergentní. Preto rozumieme viac.

Afirmatívny prístup vychádzajúci z konceptu neurodiverzity

Neurodiverzita

Cítíme svet inak.

Neurodiverzita obracia pohľad na autizmus naruby

Neurologické variácie, ktoré ovplyvňujú to, ako ľudia myslia, cítia a interagujú, **sú prirodzené variácie ľudského genómu.**

Neurodiverzita nie je niečo, čo má byť "opravené" ale niečo, čomu **potrebujeme porozumieť a prispôbiť (sa).**

Afirmatívny prístup

Cítime svet inak.

Vytvára adaptácie smerujúce k
prispôsobeniu prostredia
senzorickému, komunikačnému
a kognitívnemu spracovaniu
každého jednotlivca

Autizmus ako kultúra

Problém porozumenia je
obojsstranný

Falošná neurodiverzita

Aspergerov syndróm a autizmus

Cítim svet inak.

Deti s AS sú považované za nevychované, tvrdohlavé, sebakpresadzujúce

Matky sú obviňované z neschopnosti deti vychovať, sú vnímané ako hyperprotektívne

Prejavy sú zamieňané s agresivitou a manipuláciou

Nerozumejú si s rovesníkmi, nezapadajú medzi nich

Majú špecifické záujmy, sú nástojčiví, nechcú robiť to, v čom nevidia význam

Čo je skutočne za tým?

Cítíme svet inak.

Intenzívnejšie vnímanie zmyslových podnetov

Hyper/hypo senzitivita

mozog neselektuje tie podstatné a nepodstatné podnety, každý podnet je „dôležitý“, preto ich rozptyľuje

Spracovávajú príliš veľa podnetov naraz – preťaženie

Vysoká hladina stresu a úzkosti

Preexponované vnímanie podnetov

Čo je skutočne za tým?

Cítime svet inak.

CNS dozrieva vlastným tempom

sýtenie senzorických potrieb je dôležité pre pocit bezpečia

mozog sa učí vtedy keď je v bezpečí

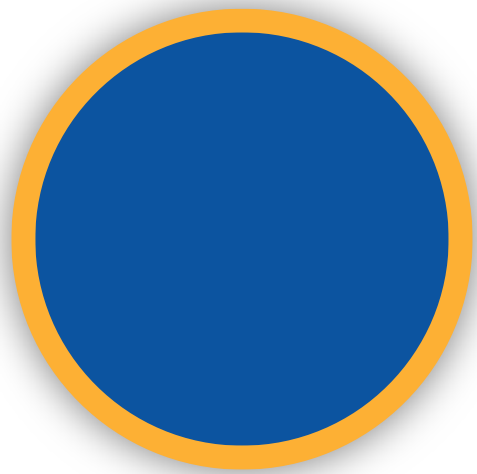
nadviazanie kontaktu pripájaním sa a zrkadlením

správanie je forma komunikácie

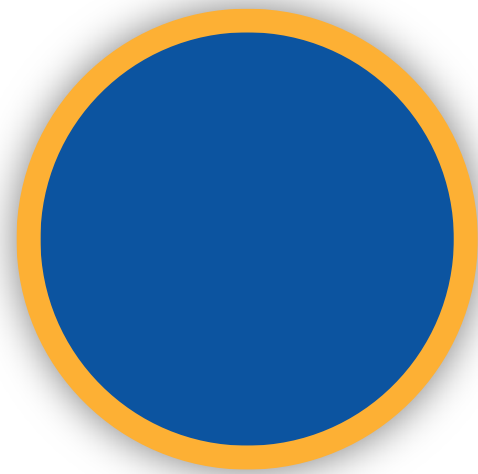
Hlboké záujmy – entuziazmy umožňujú poznávanie sveta

Prekonávajú svoje hranice, učia sa nové zručnosti

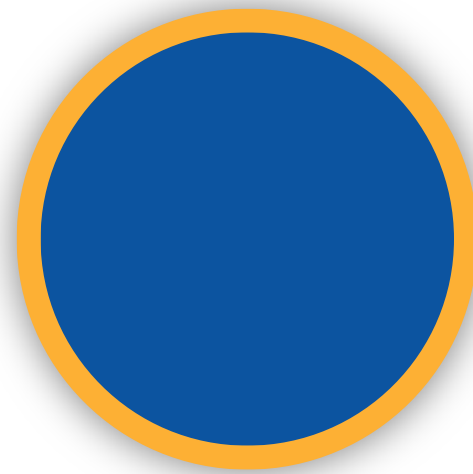
Špecifiká detí s AS

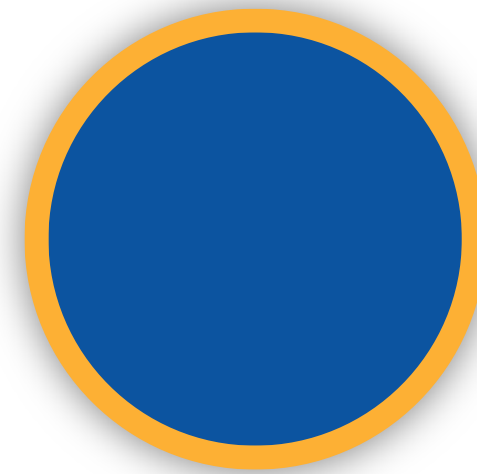
**Lepšie si rozumejú
so staršími**

**Entuziazmy
potrebujú
zdieľať, je na to
málo času**

**Zostávajú sami pre
preťaženie alebo zlé
skúsenosti**

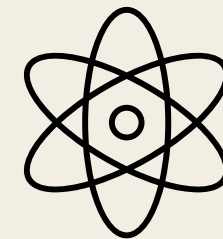
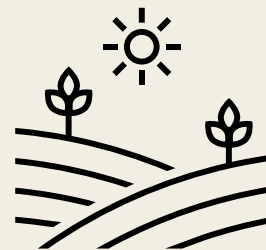

**Aj jeden kamarát môže
mať významný
pozitívny vplyv na ich
duševné zdravie**

Dobrovoľnícky program

Deti bez návodu

Návštevy dobrovoľníkov v rodinách
jednorodičov sú zamerané na hlboké záujmy
detí v spektre autizmu

Dobrovoľnícky program Deti bez návodu na Slovensku

Dobrovoľnícky program, ktorý realizujú starostlivo vybraní a zaškolení dobrovoľníci z radov študentov aj dospelých.

Je zameraný na trávenie voľného času s deťmi a tínedžermi v spektre autizmu a AS podľa ich záujmov/ entuziazmov v bezpečnom prostredí v prítomnosti rodiča.

Primárne je určený pre jednorodičovské rodiny, ktorým poskytuje pomoc a podporu v náročnej životnej situácii.

Rozširovanie pokrýva aj rodiny s oboma rodičmi.

HANS♥

bez
návodu

Nikdy to nie je iba dieťa/človek s autizmom

Je to rodina s autizmom

Jej vyčlenenie oberá spoločnosť/ komunitu o cenné zdroje

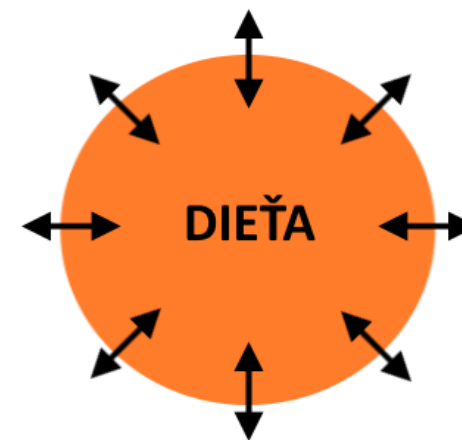
Úloha hlbokých záujmov v rozvoji dieťaťa/ človeka

HANS♥

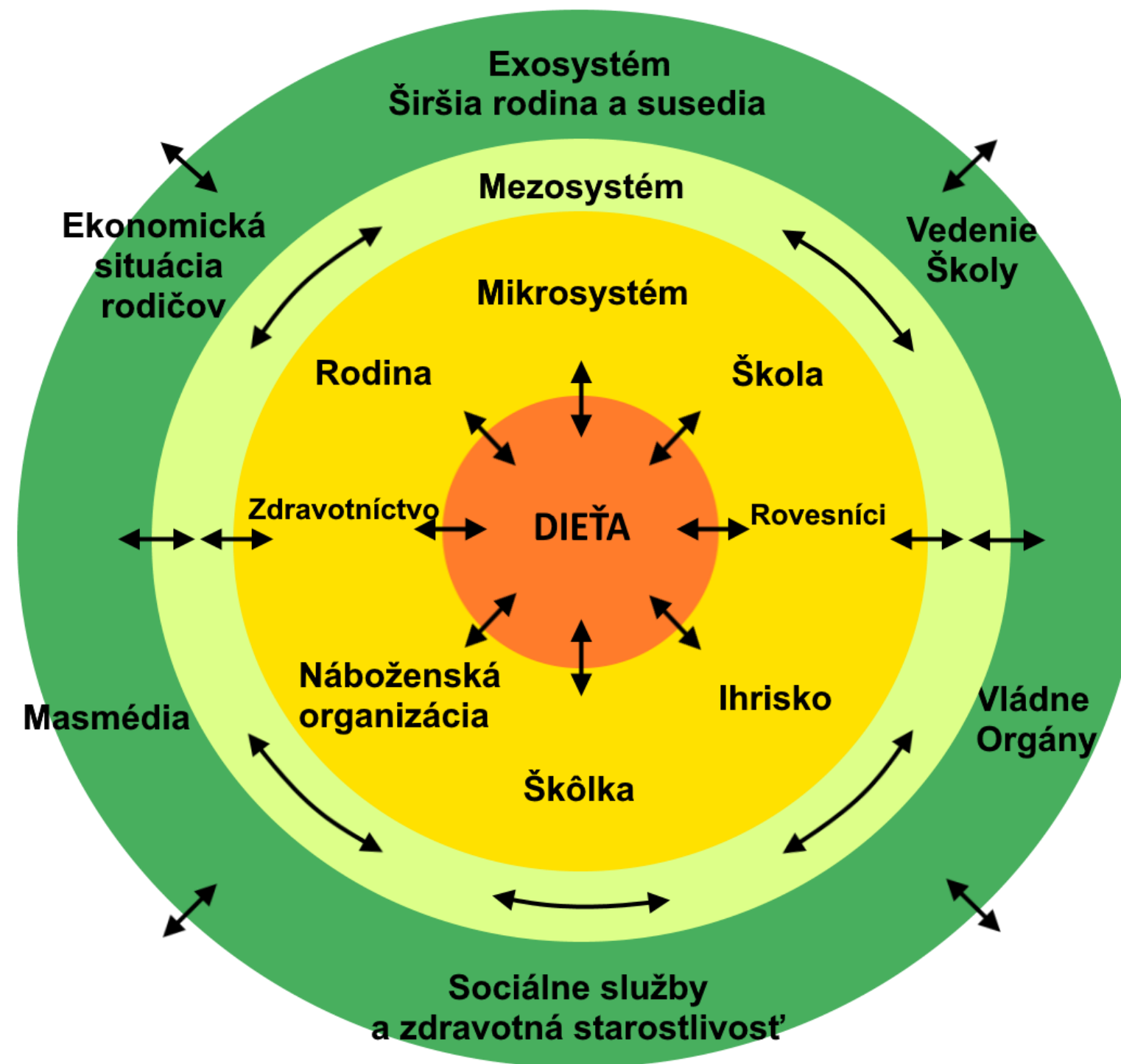
bez
návodu

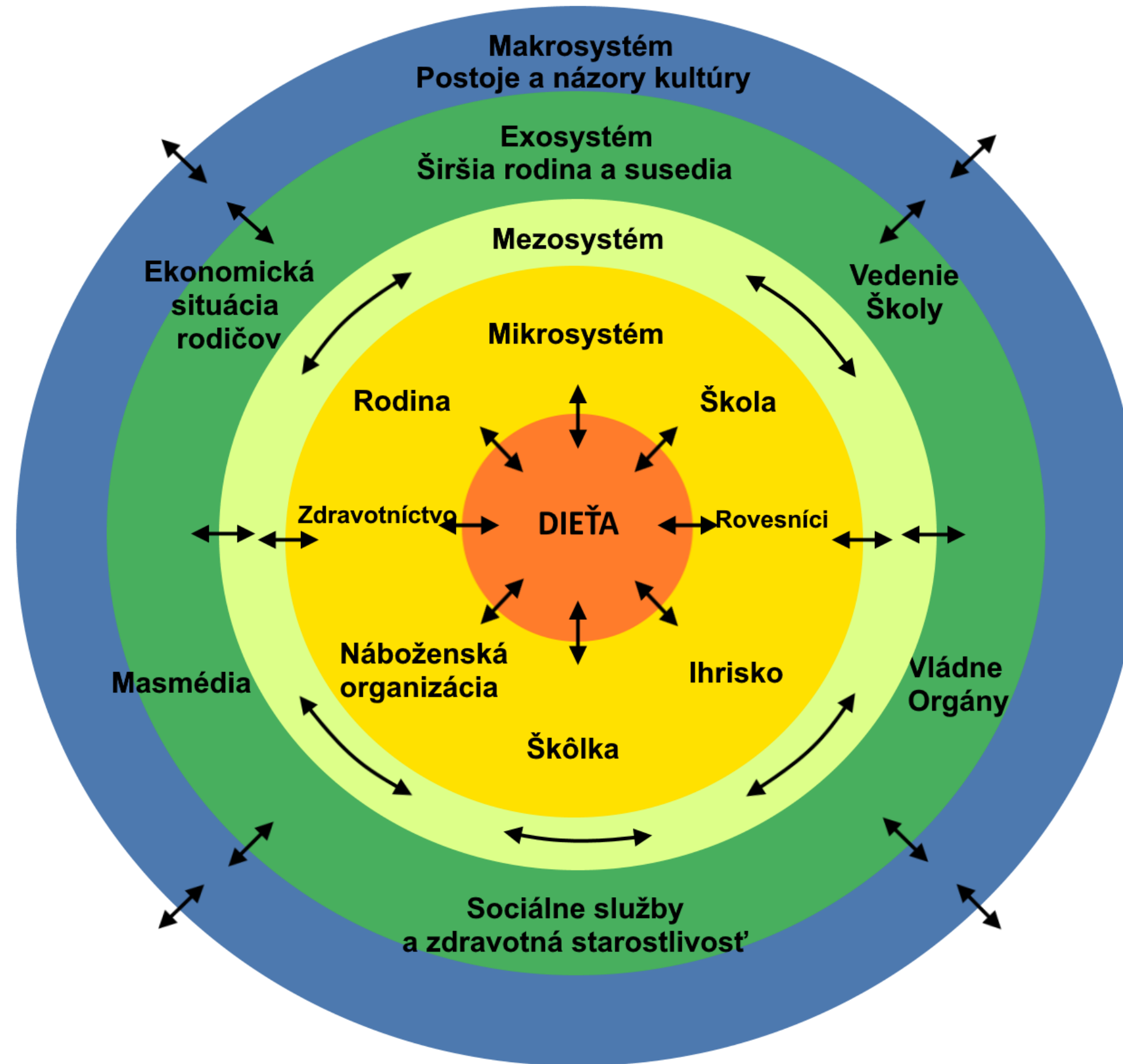
Bronfenbrennerova teória bioekologických systémov

Nikdy to nie je iba dieťa/človek s autizmom

Je to rodina s autizmom

Jej vyčlenenie oberá spoločnosť/ komunitu o cenné zdroje

Chýba učenie sa a rast

Vložené zdroje neprinášajú dostatočný efekt

HANS♥

Dobrovol'nícky program Deti bez návodu a homesharing

Neformálne komunitné služby

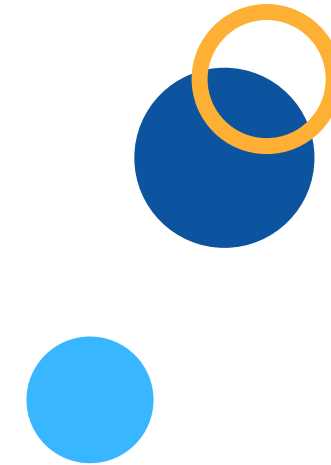
Aktivizujú externé zdroje v komunite

Zapájajú komunitu ľudí, ktorí nemajú dieťa/ člena so znevýhodnením v rodine

Dôležité poznatky/učenie sa o živote ľudí s Aspergerovým syndrómom, autizmom, intelektovým znevýhodnením

Skúsenosti programov pre nezávislý život ukazujú absolútnu dôležitosť zapojenia danej osoby do rozhodovania – Freedom Drive/ENIL

HANS♥

Homesharing

Zásady a fázy homesharingu

Čo je homesharing

- forma zdieľanej starostlivosti
- moderný a prirodzený systém podpory rodín detí aj dospelých s mentálnym či kombinovaným postihnutím
- Prepája rodinu, ktorá sa dlhodobo stará o svojho člena, s rodinami či jednotlivcami, ktorí chcú a môžu chcieť časť svojho voľného času venovať dieťaťu s postihnutím a venovať sa mu ako jeho tzv. hostitelia.
- Sprostredkujúca organizácia realizuje nábor, prípravu, sprevádzanie pri párovaní, tvorbu komunity
- Potom odstupuje, zmluva je medzi hostiteľom a rodinou

Čo je homesharing

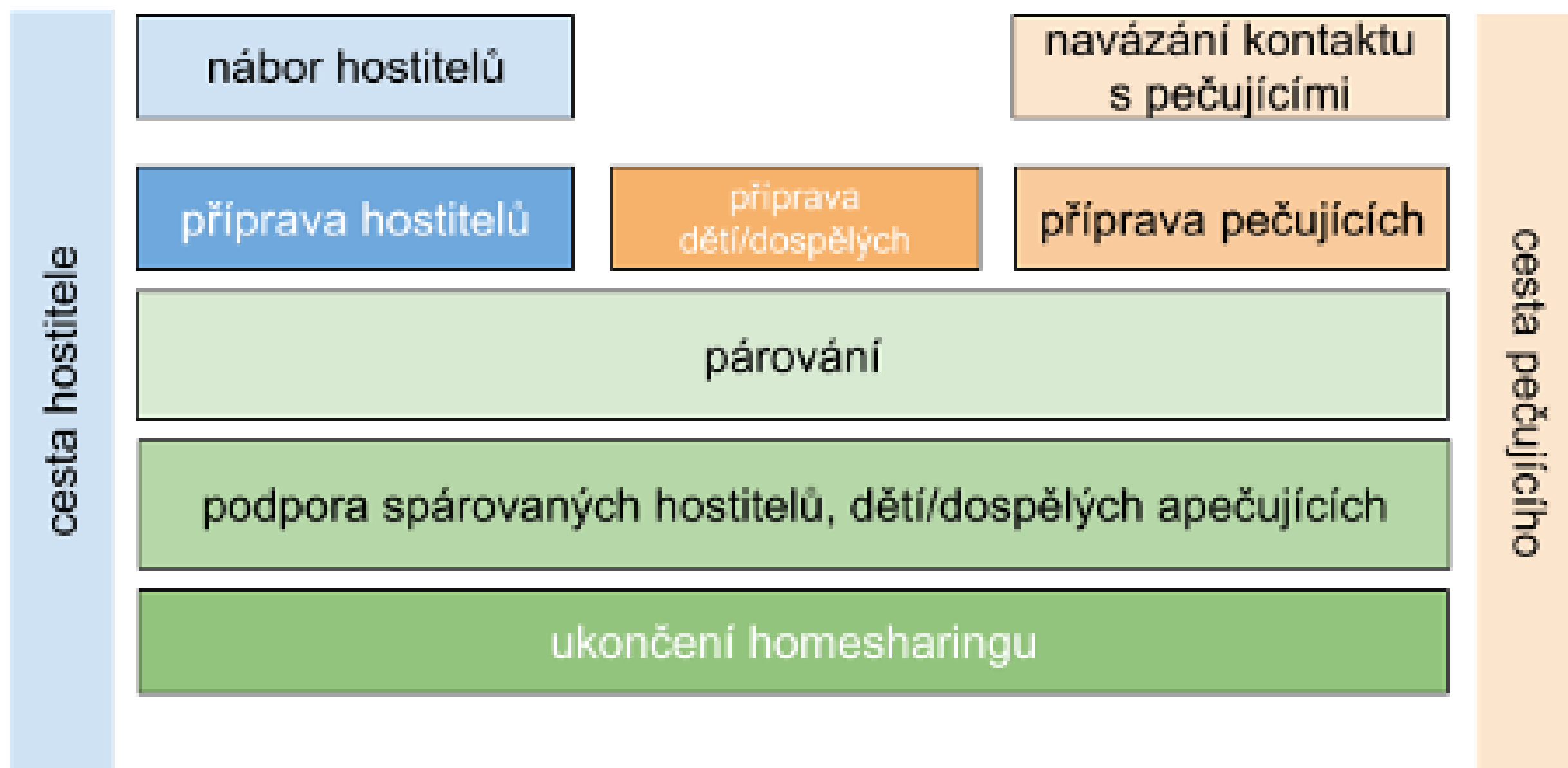
- Hostiteľ je jednotlivец či rodina, ktorý si pravidelne berie dieťa na vopred dohodnutý čas do svojej domácnosti, spoločne sa hrajú, chodia na prechádzky alebo kreslia...
- Aktivitu určuje samotné dieťa či dospelý so znevýhodnením.
- Dieťa aj dospelý tak získava nové sociálne kontakty a zručnosti.
- Jeho rodina si môže vydýchnuť a nabráť nové sily, alebo sa venovať súrodencom.

Homesharing / hodnoty a zásady

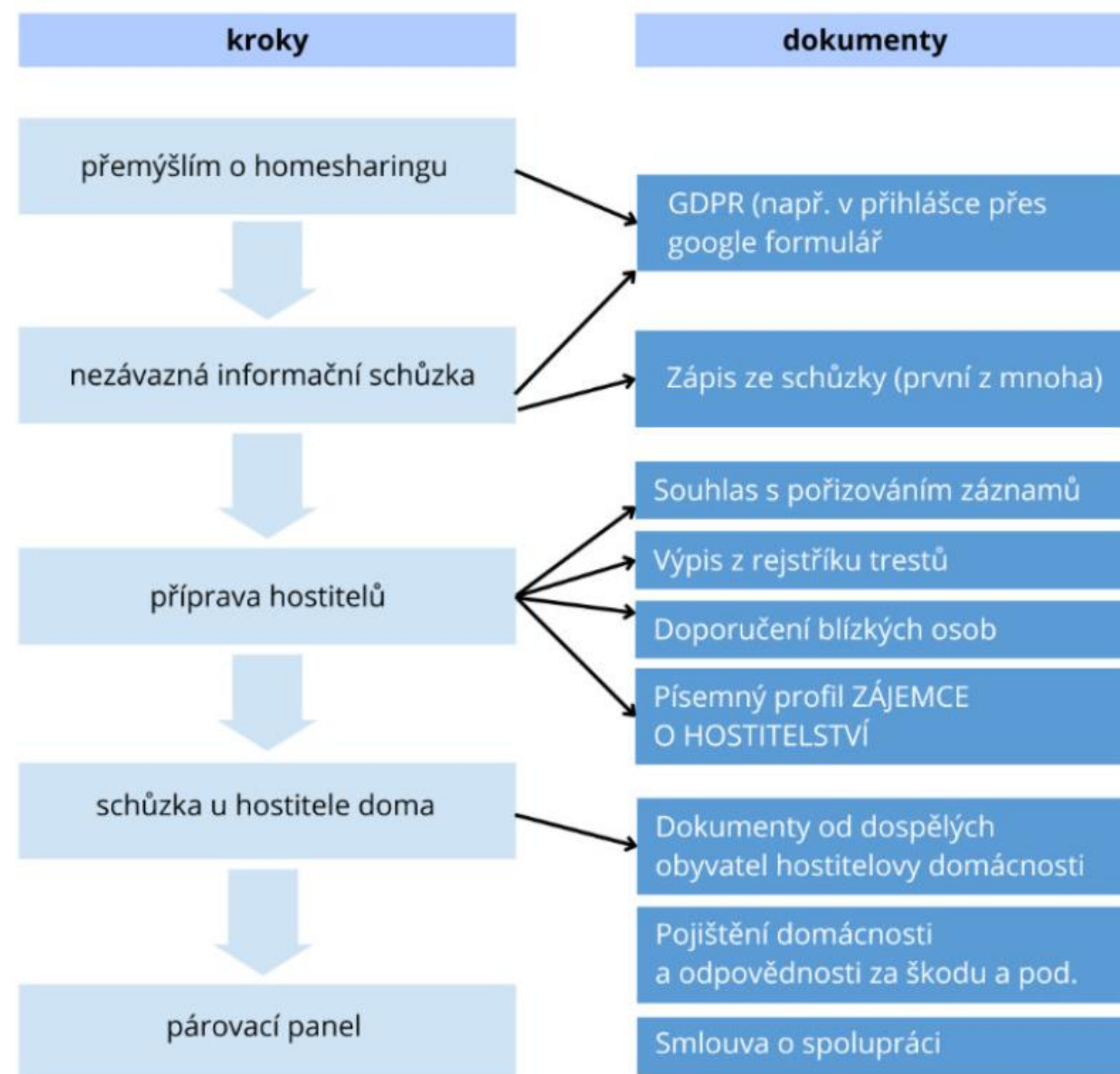
- Rešpekt
- Bezpečie
- Partnerská komunikácia
- Podpora hostiteľov
- Dlhodobosť a pravidelnosť
- Udržateľnosť (aj finančná)

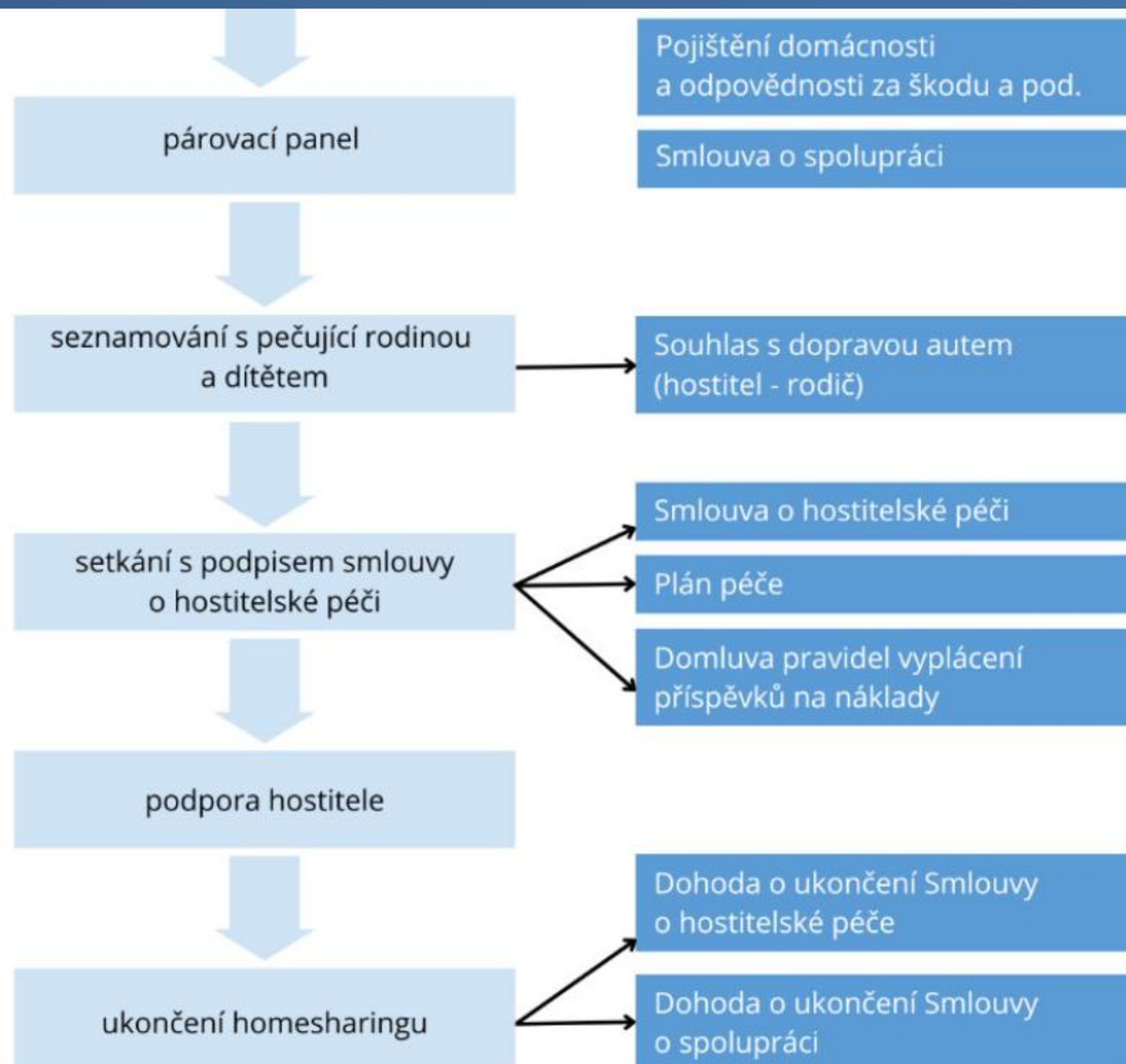
Fáze homesharingu

1. přípravná fáze (příprava organizácie, zostavenie a príprava tímu)
2. sprostredkovanie homesharingu

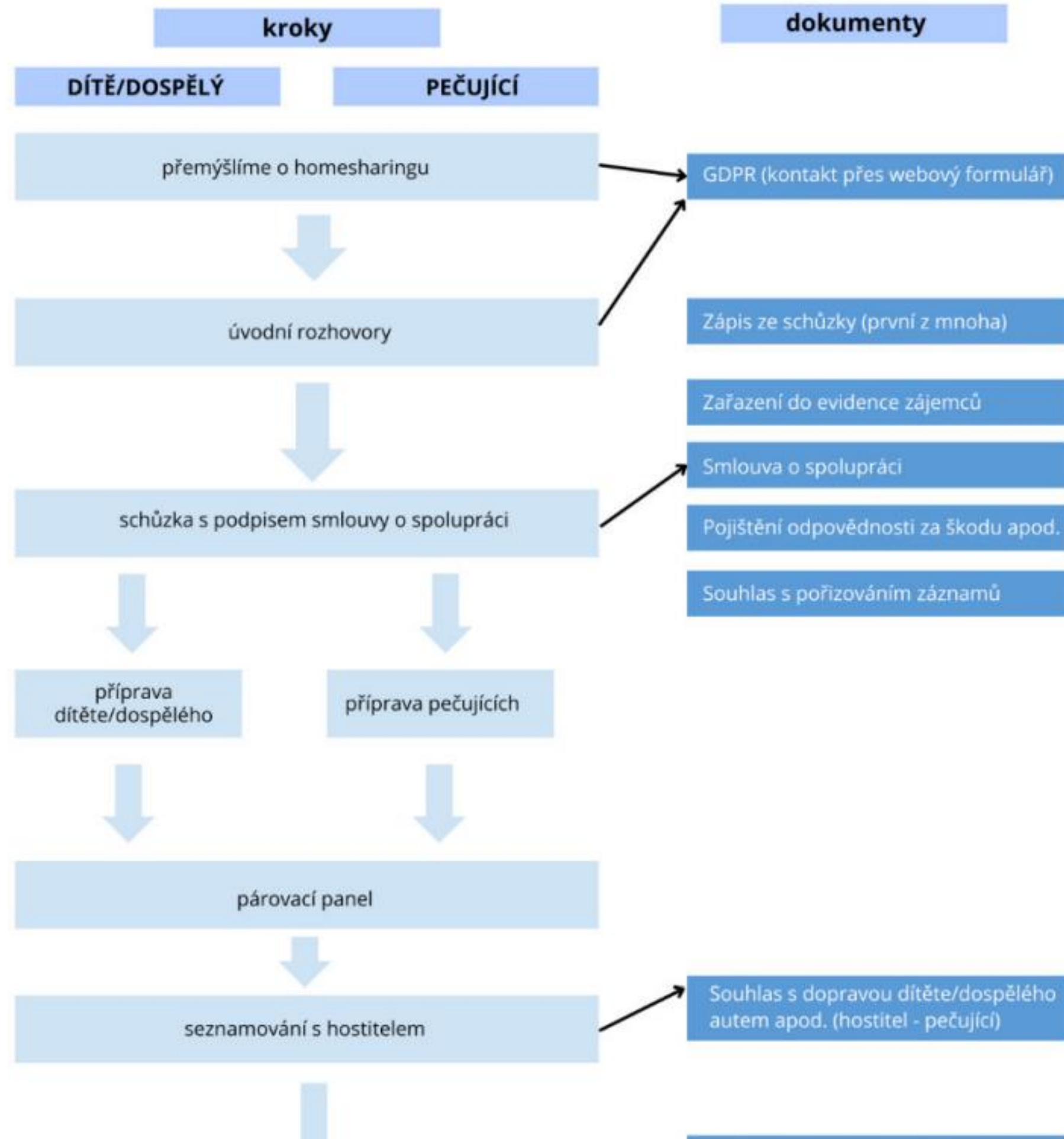

CESTA HOSTITELE

CESTA DÍTĚTE/DOSPĚLÉHO A PEČUJÍCÍHO

Ako sa zapojiť?

- www.homesharing.cz
- Výstupy z projektu: úvodná konferencia a semináre sú dostupné na <https://homesharing.asksummit.online/homesharing.html>
- Zborník z projektu na www.hans.sk
- Záverečná konferencia You Tube Líp a spolu <https://www.youtube.com/channel/UCdr6KR2sOIKQdGuAxH9-T4A>